
Alumne: Jordi Alfaro Esbrí

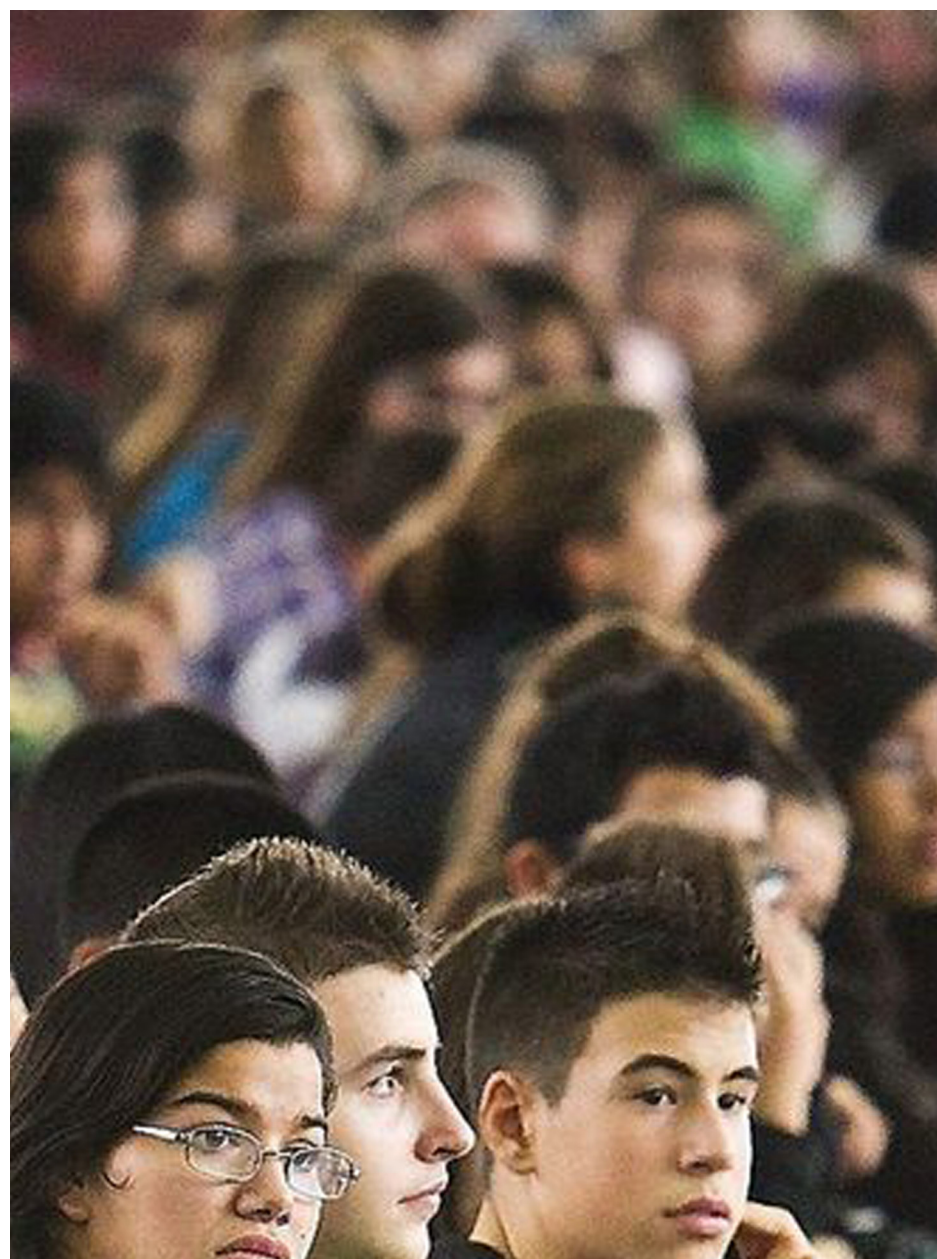
Tutora: Montserrat Gispert Bardolet

Menors: ciutadans del present? Anàlisi dels consells de participació infantil CMIT i CNIAC

Presentació

La principal motivació per fer aquest treball de recerca ha sigut la meua participació en la política com a conseller infantil de Tarragona i de Catalunya. L'any 2012 els meus companys i companyes del col·legi Vedruna Sagrat Cor em van elegir com a representant del Consell Municipal d'Infants de Tarragona. Més endavant, l'any 2013, vaig ser escollit entre els Petits Consellers de Tarragona per representar la ciutat a la Generalitat de Catalunya, la qual ens encomanaria a diferents municipis la creació d'un Consell Infantil i Adolescent. Per tant, també vaig ser membre fundador del Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya, càrrec que vaig ocupar fins al 2020. Actualment encara soc conseller juvenil del grup de joves del CMIT (fundat el 2014) i, com a tal, formo part del Consell Nacional en representació de la nostra ciutat.

Com a Petit Conseller he tingut l'oportunitat de conèixer molts polítics, des dels consellers de l'ajuntament fins als alcaldes, els presidents del Parlament i els consellers i presidents de la Generalitat. Aquest treball voldria donar resposta a algunes preguntes, com ara: realment serveix d'alguna cosa el temps que he invertit de forma voluntària al CMIT? Es tenen en compte els menors a l'hora de prendre decisions polítiques? Es coneix la feina que fem des del CMIT per tal que tothom

s'impliqui amb els infants i els seus drets? Tal com ens va dir el Sr. Artur Mas en el seu discurs inaugural del Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya (2014): «els nens i nenes i nois i noies ja no som només ciutadans del futur, sinó del present».

Metodologia

Aquest treball de recerca s'ha basat en la participació de l'autor d'aquest document en el Consell Municipal d'Infants de Tarragona, al seu grup de joves i al Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya com a membre fundador.

El treball consta d'una introducció sobre els drets dels infants, i de quina forma els apliquen els polítics. A continuació, s'ha fet èmfasi en el dret a la participació, en especial al dret que tenen els menors a participar en la vida política de la seva ciutat o del seu país de forma activa i des del seu punt de vista. Per aconseguir això, s'han fet servir els exemples del Consell Municipal d'Infants de Tarragona (CMIT) i el Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya (CNIAC), ja que són dos òrgans de participació infantil i adolescent oficials de l'Ajuntament de Tarragona i de la Generalitat de Catalunya, respectivament. Es fa una descripció de la seva història, funcionament, per qui està format, quina feina han dut a terme i una avaluació dels projectes i activitats realitzades per cada consell, que serveixen per veure en quin grau s'hi han implicat els polítics i si han tingut en compte la resposta o recomanacions d'aquests òrgans, i una conclusió final de la comparativa de la feina, ja que dona una visió més precisa sobre com gestiona cada institució els consells i la seva feina. Finalment, hi ha les entrevistes que s'han enviat a gent seleccionada en funció del seu càrrec i la seva relació amb la infància i l'adolescència, i que han servit per posar més llum sobre el tema, ja que és gent que pot respondre de primera mà la pregunta que es qüestiona en aquest treball. A continuació s'ha redactat la metodologia i, finalment, s'ha fet una síntesi de les entrevistes i s'han redactat les conclusions. Per acabar es redacta la bibliografia. A més, el treball inclou fotografies que ajuden a entendre què són els consells i la implicació de l'autor en ells.

Cos del treball

Els menors són, per definició, totes aquelles persones que no superen els 18 anys. No tenen tants drets com els adults i encara depenen en moltes coses dels seus pares o els seus tutors legals. Una de les moltes coses que encara no poden fer és votar, per exemple. El fet de poder decidir qui et representa a les institucions i qui ha de vetllar pel teu bé i el de tota la ciutadania implica ser major d'edat o, si més no, això és el que creu la gran majoria de la gent.

El dret que tenen els menors a la participació atorgat per *La convenció sobre els drets dels infants* és allò en què es basa aquest treball. Aquest dret obliga tots els

governos, tant ajuntaments com estats, a promoure la participació dels menors en la política. Des de llavors, molts ajuntaments i estats van començar a crear consells de participació infantil on els polítics escoltaven les necessitats i els dubtes dels petits, i així podien prendre decisions que els afectessin amb més encert. Dit d'una altra manera: els menors passaven a ser ciutadans del present i no només del futur, ja que tenien veu i vot en el funcionament del país.

Fruit d'aquest dret, molts ajuntaments de Catalunya van començar a iniciar uns primitius Consells Municipals d'Infants. Aquests consells estaven formats per alumnes de primària de les escoles del municipi. Això sí, no tenien la transcendència que tenen els consells d'ara; eren projectes molt petits i tardaven molt a dur-se a terme. Un d'aquests consells municipals és el Consell Municipal d'Infants de Tarragona (CMIT), que va ser constituït l'any 2007.

Al Consell Municipal d'Infants de Tarragona, com en qualsevol òrgan de participació infantil i adolescent, es duen a terme una sèrie de projectes per millorar la vida dels ciutadans menors d'edat on, majoritàriament, les decisions i els resultats solen afectar a petita escala la gent d'entre 0 i 18 anys. Tot i que de vegades es vol anar més enllà i col·laborar amb altres col·lectius, com ara el de la gent amb discapacitat o, fins i tot, arribar tota la població, no tot acaba sempre amb el resultat esperat i, en ocasions, l'Ajuntament no segueix els consells i recomanacions que li dona el consell (passa molt poques vegades).

El Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya (CNIAC) va sorgir com a proposta de la Generalitat de Catalunya i la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA) per tenir, tal com estipula la Convenció sobre els drets de l'infant, una representació infantil a la política catalana.

Un cop enllestits tots els tràmits legals, es va començar una mena de campanya divulgativa per diferents ciutats on diferents consells municipals d'infants es van reunir i van posar en comú com havia de funcionar un consell, a qui representava i quin era l'objectiu final. Més endavant es va fer una petita selecció de consellers infantils en diferents municipis mitjançant una votació entre els membres de cada consell.

El dia 20 de novembre de l'any 2014, durant la celebració del 25è aniversari de la Convenció sobre els drets dels infants, es va constituir el CNIAC amb el vistiplau i la presència de l'exconsellera de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya, la senyora Neus Munté, i de l'expresident de la Generalitat, el senyor Artur Mas. El CNIAC s'encarrega d'escoltar els dubtes o problemes dels menors, buscar-hi una solució i traslladar-la a la Generalitat de Catalunya. També s'elaboren projectes de millora en diferents àmbits com l'educació, el lleure o la cobertura de les necessitats bàsiques dels infants.

Conclusions

En aquest treball han aparegut diferents qüestions de l'àmbit politicosocial sobre els drets dels infants. La participació infantil i adolescent s'ha posat com a focus. A partir d'aquí s'ha investigat sobre els consells de participació infantil de Tarragona i Catalunya (el CMIT i el CNIAC respectivament). S'ha descobert que la política dona veu als menors a través d'aquests òrgans, però s'ha anat més enllà i s'ha investigat si realment donen resposta a les inquietuds dels menors a la societat.

En mirar la seva història hem vist que va ser semivoluntari que les institucions fundessin els consells, ja que, tot i estar estipulat a la Convenció Sobre els Drets dels Infants, no tots els municipis, regions o països en tenen o en volen formar un. Això no treu que no ho fessin per donar resposta als infants i adolescents ja que, com s'ha pogut demostrar, els consells participen en un seguit d'activitats que requereixen dedicació, sobretot econòmica. Tot i que no sempre les aportacions dels consells infantils arriben a bon port, gràcies a les respostes dels entrevistats hem vist que passa degut a un problema que la majoria de les vegades tenim com a societat a l'hora de comunicar-se grans i petits. El simple fet de la diferència d'edat fa que la societat a vegades menystingui l'opinió dels menors, cosa que dificulta moltes vegades la comunicació entre govern i petits consellers i conselleres. Aquest fet posa de manifest que el problema que no sempre es tingui en compte l'opinió infantil recau ni més ni menys que en tota la societat.

En definitiva, es compleix la hipòtesi formulada. Els polítics escolten els menors incloent-los en les seves decisions a través dels consells.

Bibliografia i bibliografia web

- Unicef: Convenció sobre els drets de l'infant (4/8/2020): <<https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/unicef-educa-CONVENCIO-SOBRE-ELS-DRETS-DE-L-INFANT-versio-resumida-cat.pdf>> - Xtec: Convenció sobre els drets de l'infant (20/8/2020): <http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0011/3c987a58-161e-4b99-94ae-863b2a4d65aa/serie-drets_11annex.pdf> - Gencat: Convenció sobre els drets de l'infant (20/8/2020): <https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/observatori_drets_infancia/destacats_columna_dreta/Convencio_drets_infancia.pdf> - Ajuntament de Tarragona: Consell municipal d'infants (21/8/2020): <<https://www.tarragona.cat/educacio/participacio/consell-municipal-dinfants-1>> - Ajuntament de Tarragona: Consell municipal d'infants, vídeo (21/8/2020): <<https://www.tarragona.cat/educacio/participacio/consell-municipal-dinfants-1/video>> - Gencat: Primers consells d'infants de Catalunya (21/8/2020): <https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/04_familia_infanciaadolescencia/butlleti_infancia_articles_2008/links/16-finestra1.pdf> - Gencat: CNIAC (3/11/2020): <https://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/el_departament/organs_de_participacio/consell-nacional-d-infants-i-adolescents-de-catalunya/> - Diari Ara: Donem veu a les criatures (6/11/2020): <https://criatures.ara.cat/Donem-veu-criatures_0_1278472156.html> - Ajuntament de Tarragona: Ciutat amiga de la infància (2/12/2020): <<https://www.tarragona.cat/educacio/activitats-i-programes-de-suport/tarragona-ciutat-amiga-de-la-infancia>> - Diari Més Tarragona: Consell Municipal d'Infants de Tarragona (10/12/2020): <https://www.diarimes.com/es/noticias/tarragona/2019/12/12/el_consell_municipal_infants_tarragona_celebra_primera_sesion_del_curso_2019_2020_73874_1091.html>
